

Tyskland og Danmark: fra succesfuld mindretals- politik til ægte venskab

Fælles artikel af den danske og den tyske udenrigsminister i anledning af 60-året for København-Bonn erklæringerne af 29. marts 1955

Aldrig før har forbindelserne mellem Tyskland og Danmark været bedre end idag. Den positive rolle, som vore mindretal på begge sider af grænsen spiller i den forbindelse, er enestående. Grundlaget for denne succeshistorie blev lagt den 29. marts 1955 med København-Bonn erklæringerne om de danske og tyske mindretals rettigheder. Siden da har vi konsekvent videreudviklet vores mindretalspolitik. Ideerne og initiativerne fra mindretallene selv og fra regionerne, hvor de er bosiddende, har kraftigt bidraget til succesen. Det er derfor med god ret, at danskere og tyskere den 26. marts i fællesskab fejrer 60-års jubilæet for erklæringerne med en festlighed i Berlin.

Danmark og Tyskland arbejder tæt sammen på de fleste områder. Men det er mindretallene, der giver de dansk-tyske forbindelser deres særlige karakter. De gør, at naboskabet og fællesskabet på begge sider af grænsen kan opleves – og høres. Flensborg er således på vej til at blive den første tosprogede dansk-tyske by.

Udgangspunktet for denne udvikling er friheden til at bekende sig til dansk eller tysk tilhørsforhold. Der findes statsligt støttede danske og tyske børnehaver og skoler med egen eksamensret. For det danske mindretal i Tyskland gælder der en undtagelse fra 5% spærregrænsen: Sydslesvigsk Vælgerforening er for tiden ikke blot repræsenteret i Landdagen, men også i landsregeringen i Kiel.

Alt dette viser, at en engageret mindretalspolitik er en win-win situation for alle berørte! Mindretallene profiterer af den særlige beskyttelse, alle profiterer af de styrkede kulturelle udvekslinger og nye økonomiske muligheder, og regeringerne profiterer af et fast fundament for deres politiske partnerskab. Samlet set danner dette rammen for nye, ambitiøse projekter som den faste Femern-forbindelse eller den fortsatte udbygning af Jyllandskorridoren.

Vi er stolte af, at vores fælles bestræbelser i dag er anerkendt verden over som „den dansk-tyske mindretalsmodel“. Samtidig ved vi, at den ikke kan være en eksportvare til løsning af alle mindretalskonflikter – dertil er de enkelte tilfælde for forskellige. Men der er én grundlæggende erkendelse, som bærer enhver succesfuld mindretalspolitik: Det går aldrig med vold og pres, men kun med forståelse og en indgående sans for fællesskab. Vi vil dele vore positive erfaringer med andre, som i dag står over for lignende problemer som vi for 60 år siden. Det sker f.eks. gennem det Europæiske Center for Mindretals-spørgsmål, som blev åbnet i 1996 i Flensborg. Men også i FN, Europarådet, OSCE og EU, hvor vi sammen arbejder for vores værdier og overbevisninger og tilbyder støtte.

Når den danske og den tyske udenrigsminister mødes, drejer det sig aldrig kun om vore to lande, men i lyset af de problemfri bilaterale forbindelser for det meste sågar overvejende om udenrigs-

europapolitiske spørgsmål. Som tætte partnere i EU på områder som vækst, social retfærdighed, indre marked, frihandel, klima, energi osv., og som partnere, der har den dybeste tillid til hinanden, vil vi gerne beskytte og fremme de europæiske resultater i svære tider. Vi er forenede i vores vilje til at arbejde for sammenhold mellem alle EU-landene, også dér, hvor der er interesseforskelle. Naturligvis tænker vi her også på konflikten i Ukraine. Vi vil fortsat arbejde for at beskytte Ukraines territoriale integritet og at stabilisere landets økonomiske levedygtighed. Et fælles EU-svar på Ruslands adfærd er i den forbindelse afgørende.

Vi tænker også på den udfordring, der ligger i at beskytte det europæiske freds- og frihedsprojekt mod ekstremisme indefra og udefra. Som det var tilfældet efter det forfærdelige anslag i Paris, følte borgerne, også i Tyskland, dyb samhørighed med danskerne og vore jødiske medborgere, da fanatisme og terrorisme med anslagene i København på ny vendte sig imod ytringsfrihed og mangfoldighed i Europa. Vi må gøre alt for, at alle borgere i Europa kan føle sig sikre over for terrortrusler. Det gælder også i vores engagement i bekæmpelsen af ekstremisme og terrorisme uden for Europas grænser.

Den nære forståelse mellem Danmark og Tyskland er åben for yderligere partnere. I København etablerede vi i slutningen af sidste år sammen med vore udenrigs-

(Foto: Udenrigsministeriet)

(Foto: Thomas Köhler)

nisterkolleger fra Finland og Sverige et nyt dialogforum for vores fire lande. Ud over vores tætte, regionale og kulturelle fællesskab deler vi væsentlige overbevisninger og syn på mange aktuelle begivenheder. Vi har derfor aftalt, at vi skal mødes mindst én gang om året med henblik på at finde politiske svar på tidens mest påtrængende spørgsmål og sætte fælles-europæiske impulser.

Forhenværende „grænse-lande“, som ofte tidligere led under gnidninger mellem nationalstater, fremstår i dag stadigt mere tydeligt som vugge for innovative partnerskaber. Den, der anerkender mindretallenes potentiale, fremmer menneskelig, økonomisk og politisk åbenhed. Også takket være vore mindretal er Danmark og Tyskland rykket tættere på hinanden end nogensinde før. Men vi er langt fra færdige. Der er potentiale for mere, og det potentiale vil vi samme udnytte.

Martin Lidegaard,
 Frank-Walter Steinmeier